

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. vasario 2 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2017/0332 (COD)

5846/18
ADD 2

ENV 59
SAN 50
CONSOM 24
CODEC 134

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. vasario 1 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2017) 448 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA“, pridedamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žmonėms vartoti skirtos vandens kokybės (naujos redakcijos)

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2017) 448 final.

Pridedama: SWD(2017) 448 final

Briuselis, 2018 02 01
SWD(2017) 448 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

pasiūlymo dėl

**Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės
(naujos redakcijos)**

{COM(2017) 753 final} - {SWD(2017) 449 final} - {SWD(2017) 451 final}

Santraukos lentelė
Geriamojo vandens direktyvos 98/83/EB poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Saugus geriamasis vanduo būtinas visuomenės sveikatai ir gerovei palaikyti. Dėl jo užteršimo arba trūkumo patiriama didelių ekonominių ir socialinių sąnaudų. Direktyvos 98/83/EB REFIT įvertinimas, kuris buvo atsakas į Europos piliečių iniciatyvą <i>Right2Water</i> , patvirtino, kad ši direktyva atitinka savo tikslą saugoti žmonių sveikatą nuo vandentiekio vandens užterštumo neigiamo poveikio. Tačiau įvertinimas, konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir Audito Rūmai atskleidė penkias problemines sritis: 1) pasenę kokybės standartai; 2) pasenęs požiūris; 3) su nuostatomis dėl medžiagų, kuriuos liečiasi su geriamuoju vandeniu, susijęs lankstumas sukuria kliūtį vidaus rinkai; 4) skaidrumo ir galimybių vartotojams susipažinti su naujausia informacija stoka; 5) prieigos prie vandentiekio vandens neturi maždaug 2 mln. gyventojų, kaip teigiama piliečių iniciatyvoje.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Iniciatyvos tikslas – atnaujinant Geriamojo vandens direktyvą ateinantiems dešimtmečiams užtikrinti tvarų kokybiško geriamojo vandens tiekimą.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Saugoti žmonių sveikatą ir aplinką, šalinti kliūtis vidaus rinkai, gerinti prieigą prie vandens ir tvariai tvarkyti vandens tiekimą – šių tikslų valstybės narės pačios tinkamai pasiekti negali. Piliečiai, valstybės narės ir įmonės kliaunasi atnaujintais ES lygmens bendraisiais geriamojo vandens kokybės standartais.
B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
Remiantis poveikio vertinime išdėstytomis galimybėmis buvo apsvarstyti du politikos galimybių deriniai, kurių kiekvieną sudarė šie elementai: 1) išplėstas ir atnaujintas parametų sąrašas; 2) rizika grindžiamo požiūrio propagavimas; 3) su produktais, kurie liečiasi su geriamuoju vandeniu, susijusių kliūčių vidaus rinkai šalinimas; 4) pažangios informacijos tiekimas vartotojams ir kryptingesni pranešimo reikalavimai. Antras derinys apima ir 5) prieigos prie geriamojo vandens gerinimą ir skatinimą. Abu atrinkti politikos galimybių deriniai geriausiai atitinka bendrąją iniciatyvos tikslą – jais išnaudojama išplėsto parametų sąrašo ir visapusiško rizika grindžiamo požiūrio taikymo sinergija ir maksimaliai didinama nauda sveikatai tuo pat metu mažinant išlaidas. Antrasis derinys kryptingiau sprendžia Europos piliečių iniciatyvos <i>Right2Water</i> iškeltą prieigos prie vandens klausimą įvedant įpareigojimą prieigą prie saugaus vandens užtikrinti pažeidžiamoms ir marginalizuotoms grupėms.
Kas kuriai galimybei pritaria?
Vandens tiekėjai ir institucijos labai pritaria parametų sąrašo išplėtimui ir atnaujinimui ir rizika grindžiamo požiūrio įvedimui. Pramonė, vartotojai ir institucijos labai palaikė kliūčių vidaus rinkai šalinimo planą. Vartotojai pritarė, kad reikia didinti skaidrumą ir gerinti prieigą prie vandens visiems gyventojams. Dalis vandens srities veiklos vykdytojų abejojo, ar reikia didinti galimybes susipažinti su pažangia informacija. Vandens buteliuose gamintojai prieštaravo nuomonei, kad šio vandens suvartojimas gali būti vartotojų pasitikėjimo vandentiekio vandeniu rodiklis.
C. Tinkamiausios galimybės poveikis
Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?
Abu atrinkti deriniai užtikrintų tvarų kokybiško geriamojo vandens tiekimą. Įvedus visapusišką rizika grindžiamą požiūrį pagerėtų darna su kitų sričių politikos priemonėmis, kaip antai Vandens pagrindų direktyva, ir būtų galima veiksmingiau nustatyti potencialius taršos šaltinius, mažinti riziką ir taip geriau pritaikyti vandens ruošimo ir monitoringo darbą. Abu deriniai žmonių, kurių sveikatai kyla potenciali rizika, skaičių padėtų sumažinti nuo dabartinių 20 mln. iki 4,7–4,1 mln. Taip pat sumažėtų nedidelio potencialaus ilgalaikio poveikio rizika ir atitinkamai sumažėtų sveikatos išlaidos. Padidinus vandens tiekimo skaidrumą vartotojai galėtų skatinti tiekėjus užtikrinti tausiai išteklius naudojančias paslaugas. Padidėtų pasitikėjimas vandentiekio vandeniu, atsirastų papildomas teigiamas socialinis poveikis ir poveikis aplinkai: vandens buteliuose suvartojimas sumažėtų maždaug 17 proc. (palyginti su 2015 m.), taigi sumažėtų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ir tarša plastikais. Sumažėtų ataskaitų teikimo našta, nes būtų reikalaujama Komisijai perduoti tik esminę informaciją (apie verčių viršijimą, incidentus).
Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?
Dabartinės metinės geriamojo vandens sektoriaus išlaidos yra 46,3 mlrd. EUR, o iki 2050 m. jos turėtų padidėti iki 47,9 mlrd. EUR. Didžiulis teigiamas saugesnio geriamojo vandens tiekimo poveikis sveikatai pareikalautų tik

šiek tiek daugiau išlaidų. Apskaičiuota, kad su minėtais galimybių deriniais susijusios papildomos įgyvendinimo išlaidos būtų 5,9–7,3 mlrd. EUR¹. Darbo vietų skaičius vandens tiekimo sektoriuje padidėtų 17 000–26 000 etato ekvivalentų, o pasirinkus atskaitos scenarijų – sumažėtų 9000 etatų ekvivalentų. Išlaidos daugiausia persikeltų vartotojams, tačiau poveikį sušvelninti galėtų ES finansavimas arba nacionalinės politikos priemonės. Kalbant apie įperkumą pažymėtina, kad minėti deriniai šiek tiek padidins namų ūkių išlaidas vandens paslaugoms – dabar jos sudaro 0,73 proc. vidutinių namų ūkio pajamų, o įgyvendinus minėtus derinius sudarytų 0,75–0,76 proc. vidutinių namų ūkio pajamų. Vidutinės vieno namų ūkio išlaidos, kurios 2015 m. buvo 229 EUR, padidėtų 7,90–10,40 EUR per metus. Kadangi valstybės narės turi teisę veikti savo nuožiūra (pvz., subsidijavimo srityje), faktinės išlaidos greičiausiai būtų mažesnės. Be to, sumažėjus vandens buteliuose vartojimui susidarytų apie 600 mln. EUR, kurie galėtų padėti kompensuoti namų ūkių išlaidas.
Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?
Didžiausią poveikį pajus vandens tiekėjai. Bus išlaikyta ir patikslinta smulkių ir stambių vandens tiekėjų atskirtis. Visų pirma smulkiems vandens tiekėjams bus leidžiama paprasčiau ir per ilgesnį laiko tarpą įgyvendinti rizika grindžiamą požiūrį. Apskritai pokyčiai suteiks papildomų užimtumo galimybių. Minėti galimybių deriniai turės teigiamą poveikį vandens ruošimo ir analizės sektoriaus mažosioms ir vidutinėms įmonėms (antrinis poveikis užimtumui gali būti iki 1000 naujų darbo vietų). Vandens buteliuose pramonė gali patirti nedidelį neigiamą poveikį, tačiau kitos sritys – produktų ir medžiagų gamybos sektorius, MVĮ, patekimo į rinką ir inovacijų sritis ir IRT sektorius, – priešingai, turėtų sulaukti naudos.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Tinkamai įgyvendinto esamo teisės akto atnaujinimas turės nedidelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administracijoms. Pagrindinis poveikis administracijoms yra administracinės naštos sumažėjimas supaprastinus pranešimo teikimo reikalavimus (veiklos išlaidos sumažės 0,35 mln. EUR). Valstybės narės turės perkelti teisinį tekstą ir galės parengti konkrečius nacionalinius rizikos vertinimo planus ir (arba) gaires, taip pat rengti mokymus.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Numatyta, kad sumažintus kliūtis vidaus rinkai per metus bus sutaupoma 669 mln. EUR, tačiau tai reikš nuostolius tam tikroms nacionalinėms produktų tvirtinimo įstaigoms. Atitinkamos antrojo galimybių derinio nuostatos padės gerinti prieigą prie vandens (šeštasis darnaus vystymosi tikslas).
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Ne vėliau kaip praėjus 12 metų nuo perkėlimo dienos Komisija atliks direktyvos įvertinimą. Paliktos galioti peržiūros nuostatos, pagal kurias techninius priedus galima reguliariai koreguoti pagal mokslo pažangą.

¹ Dviejų minėtų politikos galimybių derinių metinės veiklos išlaidos tarpusavyje skiriasi labai nedaug.